

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα : Απόφαση έγκρισης αρχείου Συχνών Ερωτήσεων-Απαντήσεων υλοποίησης για την δράση “Επιχορήγηση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου”, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2014-2020

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Έχοντας υπόψη το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ΠΔ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005),
2. Τον Ν. 4314/2014 «Για τη Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.06.2012) στο ελληνικό Δίκαιο, τροποποίηση του Ν.3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α 265/23.12.2014), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 4354/2015(ΦΕΚ 176/Α’/16.12.2015) και ισχύει σήμερα,
3. Τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87τ/Α/07.06.2010) «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»,
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006,
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006,
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18-12-2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Ο.Ι ΕΕ L 352/1 της 24.12.2013),
8. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 68317/05.07.2022 (ΦΕΚ 3597/Β’/08.07.2022) με την οποία συστάθηκε /αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Νότιο

Αιγαίο»,

9. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ (107(1)-05.2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. (2016/C262/01),
10. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020, αρ. απόφασης C(2014)3542 final/23.05.2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
11. Τη με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 (ΦΕΚ5968/31.12.2018) Υπουργική Απόφαση με θέμα αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ 1020/20-10-16 (ΦΕΚ Β3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ.81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων», όπως ισχύει,
12. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 3357/ΕΥΣ/1338/27.01.2011 και θέμα: "Στοιχεία συστήματος για τον έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων", όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
13. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/21.12.2015 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2784/Β') και θέμα: "Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014», όπως τροποποιείται και ισχύει,
14. Τη με αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020»,
15. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C (2014) 10179/18.12.2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «Νοτίου Αιγαίου», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
16. Τα εγχειρίδια Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014-20 και ειδικότερα το εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχου πράξεων κρατικών ενισχύσεων,
17. Τον Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40,
18. Τον Ν. 4430/2016 για την «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 205/Α'/31.10.2016), όπως ισχύει,
19. Τον Ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 167/Α/30.10.2019», όπως ισχύει,
20. Τη με αριθμ. 61621/Δ5.2643/30.12.2016 (ΦΕΚ 56/Β/2017) Υπουργική Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχετικά με την τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας,
21. Τη με αριθμ. 8217/ΕΥΚΕ100/23.01.2018 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Εναλλακτική λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) και προσαρμογή των διαδικασιών, ρόλων εργασίας και ρόλων στη λειτουργία αυτή όσον αφορά στη διαχείριση δράσεων κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020»,
22. Τη με αρ. πρωτ. 1156/2021/26.03.2021 (ΦΕΚ 1392/Β/08.04.2021) 2η Τροποποίηση της Απόφασης ορισμού του ΕΦΕΠΑΕ ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης του ΕΠ Νότιο Αιγαίο 2014-2020,

23. Τη με αρ. πρωτ. 950/10.03.2021 Απόφαση έγκρισης Γραπτής Διαδικασίας του ΕΠ Νότιο Αιγαίο 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης,
24. Την υπ' αρ. 41555/ΕΥΚΕ 681/08.04.2021 διατύπωση σύμφωνης γνώμης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ επί του σχεδίου πρόσκλησης για τη δράση «Επιχορήγηση φορέων Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου»,
25. Τη με αρ. πρωτ. 1285/22.04.2021 Πρόσκληση υποβολής προτάσεων “Επιχορήγηση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου”, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2014-2020 και τις με αρ. πρωτ. 2038/28.05.2021, 2393/22.06.2021, 5038/ 20.12.2021, 1585/11.05.2022 και 4955/29.12.2022 τροποποιήσεις της,
26. Τη με Α.Π. 2039/28.05.2021 Απόφαση Έγκρισης Συχνών Ερωτήσεων -Απαντήσεων για την υποβολή προτάσεων ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση “Επιχορήγηση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου”, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2014-2020 και την με Α.Π. 2414/22.06.2021 τροποποίησή της.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την έγκριση του αρχείου Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για την υλοποίηση της δράσης “Επιχορήγηση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου”, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2014-2020, με σκοπό την παροχή διευκρινήσεων καθώς και την αποσαφήνιση επιμέρους σημείων της Αναλυτικής Πρόσκλησης και των Παραρτημάτων αυτής, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Το συνημμένο αρχείο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας απόφασης.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΗΜΑΡΚΟΣ

Συνημμένα: Αρχείο συχνών ερωτήσεων -απαντήσεων

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικού Διευθυντή ΕΑΣ
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ)
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ)

2. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Θεμάτων

Διεύθυνση Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

3. ΕΦΕΠΑΕ/ΕΛΑΝΕΤ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Προϊστάμενο ΕΥΔ

Ερωτήσεις-απαντήσεις για την υλοποίηση των πράξεων στην πρόσκληση “Επιχορήγηση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου”, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2014-2020.

Τόπος Υλοποίησης

1. ΕΡΩΤΗΣΗ

Ο χώρος υλοποίησης της επένδυσης που ενοικίασα έχει χαρακτηριστικά που τεκμηριώνουν ότι αποτελεί διακριτή εγκατάσταση.

Συγκεκριμένα έχει:

α) ξεχωριστή είσοδο

β) από τα συμβόλαια προκύπτει ότι είναι ξεχωριστή ιδιοκτησία (κάτοψη κτηρίου)

γ) όμως δεν έχει ξεχωριστή παροχή ρεύματος.

Το ρολί ανήκει σε ολόκληρο το κτίριο και όχι ξεχωριστά σε κάθε γραφείο ενώ για την τοποθέτηση του απαιτούνται εκτεταμένες οικοδομικές εργασίες που πολεοδομικά δεν επιτρέπονται.

Θα ήθελα να σας ρωτήσω, δεδομένο της έλλειψης διακριτής παροχής ρεύματος, αλλά και δεδομένο ότι πρόκειται ξεκάθαρα για διακριτό χώρο, με ξεχωριστή είσοδο, ενώ είναι και ξεχωριστή ιδιοκτησία, αν θα αποτελεί πρόβλημα για την υλοποίηση του έργου.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο τόπος υλοποίησης εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί σαφώς ότι πρόκειται για ανεξάρτητο επαγγελματικό χώρο (π.χ. από οικοδομική άδεια, κάτοψη/σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας ή όποιο άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο), δύναται να γίνει αποδεκτός για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου, ακόμη και με μη αυτόνομη παροχή ρεύματος (ή άλλης παροχής κοινής ωφέλειας).

Ωστόσο, εάν δεν υπάρχει παραστατικό τιμολόγησης/έντυπο λογαριασμού στην επωνυμία της επιχείρησης με αυτόνομη παροχή (διακριτό ρολί), η σχετική δαπάνη δεν μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη.

2. ΕΡΩΤΗΣΗ

Πώς αντιμετωπίζονται περιπτώσεις όπου από τα προσκομισθέντα έγγραφα του διοικητικού ελέγχου προκύπτουν ενδείξεις συστέγασης με άλλες επιχειρήσεις και δεν τεκμαίρεται η στέγαση της επιχείρησης σε ανεξάρτητο επαγγελματικό χώρο.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δύναται να διενεργηθεί επιτόπια επαλήθευση για την επιβεβαίωση της αυτοτέλειας των χώρων και για να αποκλειστεί η περίπτωση εγκατάστασης τυχόν αιτούμενου προς επιχορήγηση εξοπλισμού σε χώρο που δεν χρησιμοποιείται αποκλειστικά από το δικαιούχο. Παράλληλα, δύναται να ζητηθούν επιπλέον στοιχεία για να τεκμηριωθεί το αυτοτελές της εγκατάστασης.

Επισημαίνεται ότι εφόσον ο τόπος υλοποίησης δεν διαθέτει αποκλειστικά δικές του παροχές κοινής ωφέλειας, οι σχετικές δαπάνες (ηλεκτρισμός, νερό, σταθερή τηλεφωνία) και κοινοχρήστων δεν είναι επιλέξιμες. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί συστέγαση επιχειρήσεων θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης του επιχειρηματικού σχεδίου.

3. ΕΡΩΤΗΣΗ

Πότε μια εγκατάσταση (χώρος υλοποίησης της επένδυσης) θεωρείται ότι συστεγάζεται με άλλη/ες επιχείρηση/εις;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση της επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί συστέγαση επιχειρήσεων, θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης.

4. ΕΡΩΤΗΣΗ

Πότε μια εγκατάσταση (χώρος υλοποίησης της επένδυσης) θεωρείται αυτοτελής επαγγελματικός χώρος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Με τον όρο αυτοτελής επαγγελματικός χώρος νοείται η εγκατάσταση της επιχείρησης σε διακριτό χώρο με διακριτή είσοδο (δε συστεγάζεται με άλλη επιχείρηση), όπου χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης.

Δαπάνες

1.ΕΡΩΤΗΣΗ

Η αρχιτεκτονική μελέτη του χώρου υλοποίησης, είναι επιλέξιμη για το πρόγραμμα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η αρχιτεκτονική μελέτη του χώρου είναι επιλέξιμη δαπάνη στη κατηγορία Λοιπές Αμοιβές Τρίτων, υπό τη προϋπόθεση ότι μέχρι την ολοκλήρωση του έργου διαπιστώνεται η υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων, σύμφωνα με τα σχέδια που αποτέλεσαν το αντικείμενο της μελέτης αυτής.

2.ΕΡΩΤΗΣΗ

Είναι επιλέξιμη δαπάνη η παροχή υπηρεσίας για την οποία έχει εκδοθεί Τίτλος Κτήσης κι όχι τιμολόγιο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η εν λόγω δαπάνη είναι μη επιλέξιμη, καθότι βάσει των φορολογικών διατάξεων από 1/1/2014 οι επιχειρήσεις συντάσσουν στοιχείο με τίτλο «Τίτλος Κτήσης» αντί «Απόδειξη Δαπάνης» και σύμφωνα με την Πρόσκληση (6.3. ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ), δε

γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης σε περίπτωση λήψης υπηρεσιών (αποδείξεις δαπανών, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κα).

3. ΕΡΩΤΗΣΗ

Η δαπάνη της νέας θέσης εργασίας εφόσον ο εργαζόμενος είναι σύζυγος ή συγγενής έως και 2ου βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας) με τα μέλη του φορέα Κ.ΑΛ.Ο., είναι επιλέξιμη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δεν προκύπτει τέτοιου είδους περιορισμός από την Πρόσκληση κι ως εκ τούτου θεωρείται επιλέξιμη.

4. ΕΡΩΤΗΣΗ

Πώς χειριζόμαστε την πιστοποίηση παραστατικού, το οποίο έχει εξοφληθεί (εν μέρει) με εξαργύρωση πόντων (μέσω χρεωστικής ή πιστωτικής κάρτας);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Στην περίπτωση τμηματικής εξόφλησης μέσω εξαργύρωσης πόντων, πιστοποιείται μόνο το μέρος της επιλέξιμης αξίας του παραστατικού που εξοφλήθηκε από τον Δικαιούχο, χωρίς την αξία εξαργύρωσης πόντων.

5. ΕΡΩΤΗΣΗ

Η εξόφληση του ενοικίου με μετρητά είναι αποδεκτός τρόπος πληρωμής;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με το ΦΕΚ τ. Α', αρ. φύλλου 201, 12/12/2019 (ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4646) καθίσταται πλέον υποχρεωτικό οι δαπάνες ενοικίου να έχουν εξοφληθεί με τη χρήση ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, προκειμένου αυτές να είναι επιλέξιμες. Η συγκεκριμένη διάταξη είναι δεσμευτική, αφού ορίζεται ρητά στο ισχύον φορολογικό πλαίσιο. Η συγκεκριμένη τροποποίηση ισχύει από τη δημοσίευση του σχετικού Νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλαδή από τις 12 Δεκεμβρίου 2019.

6. ΕΡΩΤΗΣΗ

Τι είδους δαπάνες είναι επιλέξιμες στην κατηγορία ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2 «Δαπάνες για αμοιβές τρίτων»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Επιλέξιμες δαπάνες δύναται ν' αποτελούν οι παρακάτω:

- Νομική Υποστήριξη, Συμβουλευτική υποστήριξη
- Λογιστική Υποστήριξη
- Σύνταξη και Παρακολούθηση Ε/Σ
- Επαγγελματική κατάρτιση (θα πρέπει να υλοποιηθεί από πιστοποιημένο φορέα επαγγελματικής κατάρτισης).
- Συνδρομές σε επιστημονικά περιοδικά, εφημερίδες, εφόσον διαπιστωθεί ότι εξυπηρετεί την δραστηριότητα του δικαιούχου

- Συνδρομές σε Βάσεις Δεδομένων, εφόσον διαπιστωθεί ότι εξυπηρετεί την δραστηριότητα του
- Τεχνική Υποστήριξη λογισμικού, με την προϋπόθεση ότι έχει δηλωθεί ως δαπάνη στην δράση η προμήθεια λογισμικού
- Κόστος μελετών (marketing plan, ερευνά αγοράς, business plan, αρχιτεκτονική κλπ)
- Κόστος μελέτης και πιστοποίησης ISO ή άλλης πιστοποίησης. Επιλέξιμο το κόστος της μελέτης, εφόσον οδηγεί σε πιστοποίηση. Κόστος έκδοσης πιστοποιητικού επιλέξιμο
- Κόστος αποκομιδής επικίνδυνων αποβλήτων (Μόνο στην περίπτωση που απαιτείται από την δραστηριότητα του επιχειρηματικού σχεδίου)

7. ΕΡΩΤΗΣΗ

Τι είδους δαπάνες είναι επιλέξιμες στην κατηγορία ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3 «Δαπάνες προβολής, δημοσιότητας και δικτύωσης»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Επιλέξιμες δαπάνες δύναται ν' αποτελούν οι παρακάτω:

- Σχεδιασμός και παραγωγή λογότυπου / επιγραφής καταστήματος/ μακετών
- Σχεδιασμός και εκτύπωση διαφημιστικών εντύπων και αφισών
- Διαφημιστική καταχώρηση σε ημερήσιες ή οικονομικές εφημερίδες εθνικής ή τοπικής εμβέλειας ή κλαδικά και ειδικά / εξειδικευμένα για το αντικείμενο έντυπα ή σε ηλεκτρονικά μέσα
- Σχεδιασμός και κατασκευή εταιρικής ιστοσελίδας
- Έξοδα συμμετοχής σε επαγγελματικές εκθέσεις εσωτερικού ή του εξωτερικού με θέμα συναφές με τη δραστηριότητα της επιχείρησης (συμπεριλαμβάνονται το κόστος συμμετοχής στην έκθεση, η ενοικίαση και η κατασκευή περιπτέρου) προσκομίζοντας σχετική βεβαίωση συμμετοχής από τον αρμόδιο φορέα διοργάνωσης της έκθεσης.
- Αναπροσαρμογή της υφιστάμενης Ιστοσελίδας για Προσβασιμότητα των ΑμεΑ
- Δαπάνη γραφίστα για διαφημιστικά φυλλάδια
- Κόστος καταχώρησης domain name (μόνο για νέα ιστοσελίδα)
- Κόστος φιλοξενίας ιστοσελίδας (νέες και υφιστάμενες ιστοσελίδες)
- Αμοιβή φωτογράφου για λήψη φωτογραφιών για την ιστοσελίδα (μόνο αν είναι ενσωματωμένο στο κόστος δημιουργίας της ιστοσελίδας. Όχι για υφιστάμενες)
- Βελτιστοποίηση αναζήτησης ιστοσελίδας (SEO) (Επιλέξιμη μόνο αν είναι ενσωματωμένη στο κόστος δημιουργίας της ιστοσελίδας. Όχι για υφιστάμενες)
- Ηλεκτρονικό υλικό προς διανομή: CD, DVD με υλικό προβολής επιχείρησης (Κόστος σχεδιασμού, παραγωγής και υλικών. Η υπηρεσία σχεδιασμού και παραγωγής του προτύπου είναι επιλέξιμη στην κατηγορία δαπάνης 3 «Προβολή – Δικτύωση», αλλά όχι το κόστος αναπαραγωγής αντιτύπων)
- Επιστολόχαρτα/Φάκελοι αλληλογραφίας/Εταιρικές κάρτες με λογότυπο της επιχείρησης
- Κόστος σχεδιασμού και εκτύπωσης τιμοκαταλόγων
- Επιγραφές/Πινακίδες καταστημάτων (φωτεινές, plexi glass κλπ) εντός και εκτός επιχείρησης (επιλέξιμες οι δαπάνες σχεδιασμού και παραγωγής λογότυπου επιγραφής καταστήματος/μακετών)
- Προβολή και διαφήμιση μέσω Internet (συνδρομές σε επαγγελματικούς καταλόγους, ηλεκτρονικές καταχωρήσεις, διαφήμιση σε άλλες ιστοσελίδες, διαφήμιση σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης)

- Στοχευμένη διαφήμιση (Google adwords) – SEM (Επιλέξιμο το κόστος της διαφήμισης μέσω google (τιμολόγηση μέσω clicks) και το κόστος για το σχεδιασμό της καμπάνιας με λέξεις κλειδιά (SEM))
- Δημιουργία σελίδας σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, twitter, linkedin, κλπ) (εφόσον αποδεδειγμένα αφορά στην προβολή της επιχείρησης)
- Διαφημιστικά banners (Εκτυπώσεις ή/και ηλεκτρονικά)
- Κόστος Παραγωγής Διαφήμισης της επιχείρησης που θα προβληθεί στο YouTube
- Κόστος φωτογράφισης προϊόντων επιχείρησης για κατάλογο
- Στυλό, μολύβια με λογότυπο επιχείρησης

8. ΕΡΩΤΗΣΗ

Οι δαπάνες εργασιών που πραγματοποιούνται πριν την έγκριση των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία αδειών και εγκρίσεων, γίνονται αποδεκτές από τον ΕΦ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δεδομένου ότι η εκάστοτε αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κρίνει ότι οι προς πιστοποίηση κτιριακές εργασίες (έστω και μετά την υλοποίησή τους) είναι νόμιμες βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, το σύνολο των αδειοδοτικών εγγράφων που απαιτούνται για την υλοποίηση κτιριακών εργασιών (ενδεικτικά: άδεια εργασιών μικρής κλίμακας, βεβαίωση μηχανικού για απαλλαγή έκδοσης σχετικής άδειας), θα γίνονται αποδεκτά από τον ΕΦ εφόσον έχουν εκδοθεί έως και την ημερομηνία οριστικοποίησης της έκθεσης τελικής πιστοποίησης εκάστου έργου. Επιπλέον, θα πρέπει να ισχύουν σωρευτικά και οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- Οι δαπάνες προς πιστοποίηση, για τις οποίες απαιτείται η έκδοση των ανωτέρω αδειοδοτικών εγγράφων, θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί (και αποπληρωθεί από το Δικαιούχο) έως και την τυπική ημερομηνία λήξης εκάστου έργου.
- Να ικανοποιούνται οι λοιπές απαιτήσεις επιλεξιμότητας των εν λόγω δαπανών.

9. ΕΡΩΤΗΣΗ

Δικαιούχος αιτείται κατά τον τελικό έλεγχο, παραστατικό τιμολόγησης που έχει εκδοθεί εντός περιόδου υλοποίησης, αλλά η παράδοση εξοπλισμού με δελτίο αποστολής πραγματοποιήθηκε μετά την καταληκτική ημερομηνία. Είναι αποδεκτή η εν λόγω δαπάνη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Όχι, γίνεται περικοπή της δαπάνης

10. ΕΡΩΤΗΣΗ

Γίνεται αποδεκτό παραστατικό τιμολόγησης που εμφανίζεται ανεξόφλητο εντός της περιόδου υλοποίησης για μικροποσά (<€1,00);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γίνεται αποδοχή της δαπάνης.

11. ΕΡΩΤΗΣΗ

Γίνεται αποδοχή της δαπάνης όταν η εντολή πληρωμής διατραπεζικής συναλλαγής είναι εμπρόθεσμη, ενώ η ημερομηνία τακτοποίησής της είναι εκπρόθεσμη (αξία Valeur μετά την ημ/νία λήξης του έργου);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ως προς τις πληρωμές που πραγματοποιούνται μέσω εταιρικού λογαριασμού με εμπρόθεσμη ημερομηνία εντολής πληρωμής/εμβάσματος (έως και την ημερομηνία λήξης εκάστου έργου) αλλά με εκπρόθεσμη ημερομηνία τακτοποίησης της πληρωμής (ημερομηνία αξίας -Valeur- στο extrait του Δικαιούχου), αυτές θα γίνονται αποδεκτές, δεδομένου ότι η συνεπακόλουθη ολιγόμηρη καθυστέρηση δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου, αλλά στον τρόπο λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος και στη διαδικασία υλοποίησης των διατραπεζικών συναλλαγών. Σε αυτό το πλαίσιο, τεκμαίρεται ότι η χρέωση του τραπεζικού λογαριασμού του Δικαιούχου έχει πραγματοποιηθεί εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου, λαμβάνοντας υπόψη το παραστατικό της εντολής πληρωμής. Επιπρόσθετα, με την προσκόμιση του αποδεικτικού τακτοποίησης της πληρωμής (extrait) τεκμηριώνεται το γεγονός ότι τα χρήματα της εξόφλησης του τιμολογίου έχουν πράγματι πιστωθεί στο λογαριασμό του προμηθευτή. Διευκρινίζεται επίσης, ότι τα ως άνω περιγραφόμενα, εφαρμόζονται αναλόγως και για συναλλαγές / εξοφλήσεις που πραγματοποιούνται από το Δικαιούχο με χρήση κάρτας (χρεωστικής ή πιστωτικής), όπου η ημερομηνία πραγματοποίησης της συναλλαγής (αποδεικτικό ros) είναι εμπρόθεσμη, ενώ η αντίστοιχη ημερομηνία αξίας (Valeur) / τακτοποίησης της πληρωμής μπορεί να είναι εκπρόθεσμη. Τέλος, θα πρέπει να τονιστεί ότι **τα ανωτέρω δεν έχουν σε καμία περίπτωση εφαρμογή για ημερομηνίες αξίας (valuer) σε extrait Δικαιούχων, που εκτείνονται μετά τη λήξη της παρούσας ΠΠ, δηλαδή μετά την 31/12/2023. Για εξοφλήσεις παραστατικών με ημερομηνίες αξίας (valuer) σε extrait Δικαιούχων μετά την 31/12/2023, οι αντίστοιχες δαπάνες θα περικόπτονται σε κάθε περίπτωση.** Ως προς τις πληρωμές που πραγματοποιούνται με τη χρήση επιταγών, εφόσον η ημερομηνία αξίας (Valeur) που εμφανίζεται στο extrait του Δικαιούχου για την τακτοποίηση (εξόφληση) των αντίστοιχων επιταγών είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας λήξης της Πράξης, τότε η αντίστοιχη δαπάνη περικόπτεται στο σύνολό της.

12. ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε περίπτωση που για κάποιο μέλος δεν είναι εφικτή η προσκόμιση Πιστοποιητικού Οικογενειακής Κατάστασης ή Υπεύθυνης Δήλωσης περί μη συγγένειας έως και Β' βαθμού (εξ αίματος ή εξ αγχιστείας) με τον εκμισθωτή (πχ για λόγους ανωτέρας βίας, λείπει στο εξωτερικό κλπ), εξακολουθεί να γίνεται αποδεκτή η δαπάνη ενοικίου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η δαπάνη ενοικίου δύναται κατ'εξαίρεση να γίνει αποδεκτή σε αυτήν την περίπτωση υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά από τον εκμισθωτή. Ο ΕΦ δύναται να ζητήσει την προσκόμιση δικαιολογητικών για την τεκμηρίωση των λόγων ανωτέρας βίας.

13. ΕΡΩΤΗΣΗ

Τιμολόγιο που περιλαμβάνει παρακράτηση φόρου, όπου η συνολική του αξία μείον την αξία της παρακράτησης έχει πληρωθεί εμπρόθεσμα (έως την ημ/νία λήξης του έργου), ενώ η παρακράτηση έχει αποδοθεί στο Δημόσιο μετά την ημ/νία λήξης του έργου, εξακολουθεί να θεωρείται επιλέξιμο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Για παραστατικά εξόφλησης δαπανών προμηθευτών που υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου για τα οποία ο δικαιούχος έχει εξοφλήσει εμπρόθεσμα (έως και την ημερομηνία λήξης εκάστου έργου) τη συνολική αξία του παραστατικού μείον του ποσού που αντιστοιχεί στην παρακράτηση και η παρακράτηση έχει αποδοθεί στο Δημόσιο μετά την ημερομηνία λήξης του έργου κι έως την 31/12/2023 (ημ/νία λήξης ΠΠ), τα εν λόγω παραστατικά θα θεωρούνται εξοφλημένα και το επιλέξιμο προς πιστοποίηση ποσό θεωρείται αυτό που έχει καταβληθεί εμπρόθεσμα. Ο ανωτέρω χειρισμός μπορεί να ακολουθείται και στις περιπτώσεις που η παρακράτηση έχει συμπεριληφθεί σε ρύθμιση δόσεων που δεν έχει εξοφληθεί στο σύνολό της, αλλά αναλόγως και στις δαπάνες μισθοδοσίας για το ΦΜΥ και τις ασφαλιστικές εισφορές.

14. ΕΡΩΤΗΣΗ

Τα συμφωνητικά/μισθωτήρια συμβόλαια που φέρουν εκπρόθεσμη ημ/νία θεώρησης (από αρμόδια ΔΟΥ), εξακολουθούν να γίνονται αποδεκτά από τον ΕΦ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Μπορούν να γίνονται αποδεκτά εκ μέρους του ΕΦ, για σκοπούς πιστοποίησης σχετικών δαπανών, συμφωνητικά/μισθωτήρια συμβόλαια εφόσον φέρουν εμπρόθεσμη ημερομηνία σύναψης / ημερομηνία έναρξης μίσθωσης (έως και την ημερομηνία λήξης του εκάστοτε έργου) παρόλο που μπορεί να έχουν εκπρόθεσμη ημερομηνία θεώρησης, καθόσον η θεώρηση από κρατικό φορέα (αρμόδια ΔΟΥ) συνιστά αποδοχή αυτών με το σύνολο των δεδομένων και των χαρακτηριστικών τους.

ΕΜΕ

1. ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί η πρόσληψη του νέου επιδοτούμενου προσωπικού από την 1^η επίσημη ημέρα υλοποίησης (ημ/νία Απόφαση Ένταξης), αλλά σε μεταγενέστερο χρόνο (πχ μετά τον 3^ο μήνα υλοποίησης, για λόγους ανωτέρα βίας), ο στόχος για δημιουργία και διατήρηση τουλάχιστον 1 ή 2 νέων ΕΜΕ (ανάλογα το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού) καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης, προερχόμενες εξ ολοκλήρου από τις νέες επιδοτούμενες προσλήψεις, δεν είναι εφικτός. Υπάρχει εναλλακτικός τρόπος κάλυψης «ελλείματος» των ΕΜΕ κατά τη υπολειπόμενη περίοδο υλοποίησης, ή το έργο κρίνεται απευθείας μη επιλέξιμο και απεντάσσεται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με την πρόσκληση ο δικαιούχος θα πρέπει να δημιουργήσει επιπλέον μία (1) ή δύο (2) Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ), ανάλογα με το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της Πράξης, σε σχέση με τις ΕΜΕ που υπολογίστηκαν για το 12μηνο πριν τον μήνα υποβολής και να τις διατηρήσει για τουλάχιστον τέσσερις μήνες μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης. Από την στιγμή που δεν αναφέρεται ρητά σχετικός περιορισμός ως προς τον τρόπο επίτευξης του στόχου, η περίπτωση ελλείματος των «νέων» ΕΜΕ, ενδεχομένως θα μπορούσε να καλυφθεί μέσω επιπρόσθετης απασχόλησης από μη επιδοτούμενη νέα πρόσληψη ή/και κατόπιν αλλαγής στο καθεστώς εργασίας του υφιστάμενου προσωπικού, από μερικής σε πλήρους απασχόληση, για ορισμένη χρονική περίοδο.

Ο δικαιούχος, προκειμένου να εκτιμήσει αν θα υπάρχει έλλειμα ή όχι ως προς την υποχρέωση δημιουργίας νέων ΕΜΕ πρέπει να λάβει υπόψη του ότι κατά τον υπολογισμό συγκρίνεται το τελευταίο 12μηνο υλοποίησης με το 12μηνο αναφοράς.

2. ΕΡΩΤΗΣΗ

Τι σημαίνει για τον Δικαιούχο ότι κατόπιν ολοκλήρωσης του έργου του, υποχρεούται στην διατήρηση των νέων θέσεων απασχόλησης για τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η εν λόγω μακροχρόνια υποχρέωση δεν αναφέρεται σε διατήρηση των νέων θέσεων απασχόλησης με την μορφή φυσικών προσώπων, αλλά με την μορφή ΕΜΕ, οι οποίες οφείλουν να είναι πλεονάζουσες (τουλάχιστον 1 ή 2 αναλόγως τον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό), βάσει αυτών που υπολογίστηκαν κατά το 12μηνο πριν τον μήνα υποβολής και οι οποίες θα πρέπει να διατηρηθούν καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και για τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

3. ΕΡΩΤΗΣΗ

Ποιο το διάστημα που λαμβάνεται υπόψη, ώστε να επαληθευτεί η επίτευξη του στόχου για τη δημιουργία μίας (1) ή δύο (2) νέας/ων ΕΜΕ, βάσει του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του έργου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο έλεγχος για την διατήρηση και τη δημιουργία των νέων ΕΜΕ, βάσει της στοχοθεσίας που προκύπτει από τον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό θα πραγματοποιείται κατά την ολοκλήρωση της υλοποίησης, συγκρίνοντας τις ΕΜΕ που υπολογίζονται κατά το τελευταίο 12μηνο υλοποίησης με αυτές που υπολογίστηκαν κατά το 12μηνο αναφοράς.

4. ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κατά την υλοποίηση ή ολοκλήρωση του έργου ότι δημιουργούνται ή τελικά δημιουργήθηκαν λιγότερες νέες ΕΜΕ ή θέσεις εργασίας από ότι αρχικά είχαν δηλωθεί στην υποβολή της πρότασης (πχ υλοποιούνται οι δύο από τις τρεις), θα εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις, προκειμένου να θεωρηθεί το επενδυτικό έργο ολοκληρωμένο κατά την παραλαβή του;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το έργο θα εξακολουθεί να πληροί τις προϋποθέσεις παραλαβής του και να θεωρείται ολοκληρωμένο μόνο εφόσον συντρέχουν οι παρακάτω λόγοι:

α. κατά την ολοκλήρωση διαπιστώνεται η επίτευξη του στόχου για τη δημιουργία και διατήρηση των απαιτούμενων νέων ΕΜΕ κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο

β. κατά την επαναβαθμολόγηση της πρότασης εξακολουθεί να διαμορφώνεται επιλέξιμη βαθμολογία (3 και άνω) κατόπιν επανεξέτασης των σχετιζόμενων κριτηρίων που είχαν αξιολογηθεί κατά την υποβολή.

Τροποποιήσεις

1. ΕΡΩΤΗΣΗ

Δύναται μια τροποποίηση που αφορά στο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου, να θεωρηθεί ήσσονος σημασίας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η τροποποίηση ΦΟΑ δύναται να θεωρηθεί ήσσονος σημασίας (δλδ απαλλάσσεται από τον ποσοτικό περιορισμό) όταν πραγματοποιείται αποκλειστικά:

α) Αλλαγή δαπάνης/δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, με νέα/νέες δαπάνες εντός της ίδιας

Κατηγορίας δαπανών για τις οποίες, τις νέες δαπάνες, τεκμηριώνεται σωρευτικά ότι:

- υπακούουν στους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών της κατηγορίας και
- εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες της επένδυσης.

β) Αλλαγή του μη επιχορηγούμενου προϋπολογισμού εφόσον τεκμηριώνεται η πληρότητα και λειτουργικότητα του σχεδίου.

2. ΕΡΩΤΗΣΗ

Αναφορικά με την τροποποίηση σύνθεσης μελών και δεδομένου ότι επιτρέπονται έως 5 καταχωρήσεις στη σχετική καρτέλα του αιτήματος, όταν οι σχετικές αλλαγές δεν επηρεάζουν την αποτύπωσή της στο ΠΣΚΕ, απαιτείται να υποβληθεί αίτημα τροποποίησης σύνθεσης μελών;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το αίτημα τροποποίησης σύνθεσης μελών δεν απαιτείται όταν οι αλλαγές που προκύπτουν δεν επηρεάζουν την αποτύπωσή της στο ΠΣΚΕ.

Αιτήματα Ελέγχου

1. ΕΡΩΤΗΣΗ

Στο κεφάλαιο 11.2.2. Επαλήθευση (i. Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης) της Πρόσκλησης αναφέρεται ότι: “Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης (επιτόπιος έλεγχος) πρέπει να υποβληθεί το αργότερο, εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης της σχετικής πράξης. Ποια ημερομηνία λαμβάνεται υπόψη ως ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, η ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣΚΕ ή η προσκόμιση του φυσικού φακέλου στον φορέα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Ως ημερομηνία υποβολής του Τελικού Αιτήματος λαμβάνεται η ημερομηνία οριστικοποίησης στο ΠΣΚΕ.

2. ΕΡΩΤΗΣΗ

Πώς χειριζόμαστε τις περιπτώσεις που δεν έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης δαπανών (εντός 30 ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης της σχετικής πράξης);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σε περίπτωση μη υποβολής της αίτησης τελικής πληρωμής ή εκπρόθεσμης υποβολής της, ο ΕΦ δύναται να κινήσει τις διαδικασίες ανάκλησης της απόφασης ένταξης*. Εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης μέσω ενδιάμεσης πιστοποίησης ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι δεν δύναται να πιστοποιηθούν δαπάνες που δεν έχουν υποβληθεί μέσω εμπρόθεσμου αιτήματος ελέγχου του δικαιούχου στο ΠΣΚΕ, παρά μόνο σε περιπτώσεις που τεκμαίρεται λόγος ανωτέρας βίας.

**Είθισται η αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος από τον ΕΦ προς όλους τους δικαιούχους οι οποίοι δεν έχουν ολοκληρώσει το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης δαπανών, εντός των προβλεπόμενων ημερομηνιών.*